

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)

Oslo, 15. september 2015

Høringsvar om tariffer for uttak i distribusjonsnettet.

Viser til høringsdokument sendt i mai med utsatt frist for svar til 15. september gitt av Torfinn Jonassen 24. august.

Innledning

Norsk Gartnerforbund har en medlemsmasse med store muligheter for å tilby sluttbrukerfleksibilitet. Norske veksthusgartnerier dekker et oppvarmet areal på 1 850 000 kvadratmeter veksthusareal med et elkraftforbruk på 475 GWh per år. Forbruket er i stor grad fleksibelt i forhold til uttak på tidspunkt som er gunstige for strømmettet. For varmekonsumet har gartneriene også spisslast og backup-løsninger som kan benyttes ved frivillig eller pålagt utkobling. Bedriftene har stor kunnskap om energieffektivisering og styring av uttak. De kan bidra aktivt til å redusere effekttoppene ved å tilby stor sluttbrukerfleksibilitet. Hvis «Salg av sluttbrukerfleksibilitet» skal erstatte fleksible/utkoblar tariffer må tilbudet om sluttbrukerfleksibilitet tilbys fra alle nettselskaper. I tillegg må rabatter ved avtaler om salg av sluttbrukerfleksibilitet gi en solid økonomisk gevinst for kunden.

NGFs medlemmer har over de siste 10 år effektivisert energiforbruket med 166 GWh ved energisparetiltak og konvertering til fornybar oppvarming.

Samfunnsøkonomisk effektiv utnyttelse

Høringsnotatet bruker begrepet «samfunnsøkonomisk lønnsomt». Omfatter det også virkningen for små- og mellomstore bedrifter? På side 14 står det: Det er to samfunnsmessige kriterier som bør legges til grunn i vurderingen av tariffutformingen:

- Optimal nettutnyttelse
- Riktig investering i nett, produksjon, forbruk og alternativer til elektrisitet.

Rettferdighet og likhet er vektlagt. NGF mener det bør vurderes om produktivt næringsliv kan vurderes annerledes enn private husholdninger. Det bør ikke være slik at hytteeiere på fjellet vurderes likt med energikrevende produksjonsbedrifter. Netteiere er gitt et monopol av fellesskapet og bør derved pålegges et ansvar for at ønsket næringsvirksomhet får betingelser som er bedriftsøkonomisk forsvarlige.

Vedr. Kapittel 4.1 Energiledd

1. Så lenge vi forholder oss til tariffer med både effektledd og energiledd, er energileddet relativt lite og NGF ser få problemer med at energileddet dekker noe mer enn bare marginaltappet. Et fast antall øre/kWh er akseptabelt og forståelig for alle kunder.
2. Energileddet kan godt variere pr måned eller oftere. Det må bare være forutsigbart og mulig å forholde seg til.

Med det nivået for effektledd og energiledd som mange gartnerier har pr dato, er effektleddet en så dominerende andel av overføringskostnadene, at det ikke er nødvendig å forsterke dette ytterligere for oppnå ønsket adferd.

I høringsnotatet diskuteres muligheten av å beregne og fakturere marginaltapskostnaden for mindre geografiske områder. Dette vil vi på det sterkeste fraråde. Dette vil være en kostnad som det ikke er mulig å endre; geografisk plassering for en bedrift er gitt. Marginaltapskostnaden bør bæres av «fellesskapet». En slik ordning vil bli oppfattet dypt urettferdig for de som uheldigvis ligger i et område med høy belastning.

Vedr. Kapittel 4.2 Effektledd

Det antydes tre måter å avregne effekt på:

- a. Målt effekt
- b. Sikringsstørrelse
- c. Abonnert effekt

NGF mener at det eneste fornuftige alternativet er a. Målt effektuttak.

Under dette alternativet (a.) diskuteres tre måter å velge tidspunkt for måling:

1. kundens maksimale effektuttak
2. kundens effektuttak i timen med høyest forventet makslast i distribusjonsnettet
3. kundens effektuttak i timen med forventet makslast i et samlet nettsystem.

All prising bør være slik innrettet at forbrukeren kan forholde seg til det. Hvis en skal bruke timen med høyest forventet makslast i distribusjonsnettet, må denne timen være kjent slik at kunden kan forholde seg til dette. Hvis kunden må «gjette seg fram til» når denne timen kan oppstå, vil bruken av nettet bli underoptimal. Tariffen vil oppfattes urettferdig og det blir vanskelig å forholde seg rasjonelt til den. Forutsigbarhet er viktig. Det krever tydelig prising og nødvendig tid slik at kunden kan reagere.

Det vurderes mulighet av at referansetimen kan være ukentlig, månedlig eller årlig. Vårt ønske er kortest mulig periode. Men vi innser også at når kraftprisen og muligens også energileddet skal endres pr time og så kanskje effektleddet pr uke, vil det bli svært krevende for kunden å beregne sine energikostnader uten automatiske systemer som f.eks legger inn referansepriser for neste uke. De fleste har alternative energikilder og kunden må ta en avgjørelse om det er lønnsomt å bruke strøm før perioden for effektavregning begynner. Det er også hensikten med tarifferingen. Netteier og samfunnet forøvrig ønsker at tariffen skal påvirke kundens adferd. Da må kunden settes i stand til å gjøre en vurdering som kan gi endret adferd. Slik systemet er i dag er det den enkelte kunde som manuelt må beregne kostnaden. Kunden må gjette på forventet kraftpris, legge til energiledd og så gjette på forventet brukstid, for så å beregne effektleddets virkning på energiprisen. **Sett i lys av dette innser NGF at månedlig referansetime vil være det mest fornuftige basert på praktisk håndtering i dag.**

Vi mener at årlig referansetime bør «forbys» fordi det gir helt feil signal. Så lenge kunden bruker timesmåling, er det nesten umulig å unngå at kunden ikke har et maks effektutslag på vinter/dag. At kunden så skal hefte for dette antatte "uhellet" et helt år, er for det første urimelig og for det andre virker det demotiverende. Har man først hatt et høyt utslag på effekt kan man like godt bruke kraft resten av vinteren siden marginalkostnaden er så liten. Dette gir altså ingen motivasjon til å redusere forbruket i etterfølgende høylastperioder.

Et annet argument mot årlig referansetime er at det gjør det uaktuelt å bruke elkraft om sommeren for mange biovarmeanlegg. Disse kan være slik dimensjonert at de har vansker med å driftes på lavt uttak om sommeren. Da ville elkraft vært et meget fornuftig fornybart alternativ. Om sommeren er det nok vann i magasinene og ledig kapasitet i nettet. Helårlig avregning/avlesning av effekt vil føre til at mange biovarmesentraler vil fyre med olje eller gass om sommeren.

For et gartneri vil en typisk fordeling av kostnad kan være slik:

Kraft: 26 øre, Fastledd: 1,8 øre, Energiledd: 2,6 øre, Effektledd (fleksibelt forbruk): 11,7 øre.

Sum kostnad: 41,2 øre

Effektleddets andel i % av nettleien ved prioritert og fleksibel tariff pr i dag for noen nettselskap er:

Nettselskap:	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
Prioritert	87	83	83	89	72	64	74	90	68	77	87	65	80	80
Fleksibelt	79	22	81	23	40	7	66	84	15	77	60	11	65	17

Som tabellen viser utgjør effektleddet en andel av nettleien mellom 64 % og 89 % ved prioritert overføring. Det viser at det ikke er behov for å øke effektleddets andel av overføringskostnaden.

Vedr. Effektavregning av sikringsstørrelse

NGF går sterkt imot et sikringsdefinert effektledd/fastledd. Et sikringsdefinert ledd vil gjøre det uinteressant å spare energi i høylastperioder.

Vedr. Abonnert effekt

Abonnert effekt kan være et alternativ, men dette bør da være med bryterfunksjonalitet.

Vedr. Kapittel 4.3. Mer standardiserte tariffer

NGF støtter ønsket om mer standardiserte tariffer. Dagens store ulikheter mellom nettområdene gir en uheldig konkurransesituasjon for mange av våre bedrifter.

Vedr. Kapittel 4.4. Utkoblbar effekt og brukerfleksibilitet

Dagens løsning – effektleddtariff slik det er praktisert i dag, gir ingen incentiv for samhandling.

I dag betaler veksthusbedriftene effektleddtariff, men den tar svært sjelden hensyn til når på døgnet effekten tas ut. F. eks vil et gartneri som legger sin maksimale effekt til klokken 04 om morgenen, når forbruket ellers er lavt og det er overskudd av strøm i distribusjonsnettet, bli belastet en like høy pris som ved uttak mellom 08 og 10 om morgenen. Dette har av bedriftene blitt ansett som en ufornuftig prising som ikke inviterer til sluttbrukerfleksibilitet. Veksthusbedriftene imøteser med stor interesse løsninger som bidrar til at de aktivt kan bidra til å redusere maksimalt effektuttak og marginaltapskostnader. Det vil også være et bidrag til å utsette eller å nedskalere utbygginger av nettet. Som nevnt over, forutsetter NGF at dette eventuelt blir et tilbud fra alle nettselskap.

Muligheter for sluttbrukerfleksibilitet – eksempler fra produksjongartnerier:

Lysbruk – lyspauser på tidspunkt med høy effektuttak i nettet.

Veksthusbedriftene har installerte vekstlys med stor effekt. Lysene er styrt av klimacomputer og det gis lys et visst antall timer er døgn. Med foreslåtte tariffer vil det gi våre medlemmer incentiver for å legge lyspausen til de tider på døgnet hvor belastningen på nettet er stort, og kjøre mest lys på de timer av døgnet hvor belastningen på nettet er lav.

Varmestyring og buffring av varme.

Oppvarming av veksthus, utover sol og vekstlys, er i hovedsak basert på vannbåren varme som varmes opp via forskjellige kilder. Luft til vann varmepumper, el-kjeler, olje-, gass-, halm-, returflis- og skogflisanlegg står for oppvarming av vannet, og ofte finnes det kombinasjoner av flere av disse, både som grunnlast, spisslast og back-up ved utkobling. Mange har også installerte buffertank med kobling mot forskjellige energikilder. Her er det en mulighet til å f.eks lade buffer over lang tid på natten, for å koble el-kjeler helt ut noen timer på morgenen og kun bruke buffer. Hvis nett-tariffen er gunstig for en slik sluttbrukerfleksibilitet, vil det også gi økonomisk insentiv for at flere av våre medlemmer kan investere i tilstrekkelig store buffertanker og derved bidra til utjevning av effektuttaket på nettet. Det foreligger tekniske løsninger i gartneriene slik at denne styringen kan gå automatisk og tilpasses de daglige rapportene om neste dags tariffer.

Salg av sluttbrukerfleksibilitet ved knapphet på overføringskapasitet i distribusjonsnettet

Våre medlemmer har i mange tilfeller muligheten til å sette inn alternative energikilder ved knapphet i distribusjonsnettet, både aggregater og fyringsanlegg kan aktiveres for å avlaste nettet. Avtale om lavere nettleie for å kunne bli momentant utkoblet fra nettet er en ordning som mange av våre medlemmer er med på i dag. Vi er enige i at dette er for lavt priset i dag i forhold til de kostnader og arbeide det er for

våre medlemmer å opprettholde denne beredskapen. Vi stiller oss positive til å selge sluttbrukerfleksibilitet ved knapphet på overføringskapasitet i distribusjonsnettet hvis dette prises basert på de markedsmechanismene som beskrives i høringen. I dag er det paradoksalt slik at våre medlemmer med effektledd-tariff betaler effektleddet basert på at de får en effekt-topp etter momentan utkobling.

Vi står gjerne til tjeneste for ytterligere informasjon og diskusjon knyttet til veksthusnæringens forbruk og overføringsalternativer for elkraft.

Med vennlig hilsen
Norsk Gartnerforbund

Sidsel Bøckman

Anders Sand